

Inserati se sprejemajo in veljajo trlistopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspi edicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Lingovih ulicah števil. 7.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Boj se vnovič pričinja.

Brezobzirnost angleške politike je nezaljšana in se v tem oziru sme primerjati le z nezvestostjo starih Rimljanov. Grozovitost, ki jo Rusom očitajo, nahaja se v veliko večji meri pri Angležih. Znano je, da so bili smrti sultana Abdul Aziza mnogo krivi Angleži, ker je bil preveč Rusom prijazen. Sedaj jim je zopet Abdul Hamid premalo pokoren, in že se govori, da se ima odstraniti in na njegovo mesto stopiti njegov brat Rehad. Skoraj bi sodili, da se je ta misel rodila v glavah angleških diplomatov, in da oni vodijo tajne niti cele prekucije. Hamid se je z Rusi preveč sprijaznil, zato se ima odstraniti, in Angleži bodo tako dolgo v Carigradu sultane odstavljali in postavljali, da dobodo enega, ki jim bo v vseh rečeh pokoren. Vprašanje je pa, ali bodo Rusi s tem zadovoljni, in ali ne bodo proglasili novega sultana za neveljavnega, ter zasedli Carigrad? Prav to zna dati povod rusko-angleški vojski.

Pa še drugo intrigo so skovali Angleži zoper Ruse. Nahujskali so namreč Čerkese in mohamedance v Bulgariji, da so se spantali zoper rusko-bulgarsko krščansko vlado, in že se poročajo o bitkah med vstajniki in ruskimi vojniki. Nedavno smo slišali, da so Rusi razorožili Bulgare in Turke; odkodi imajo tedaj ti vstajniki svoje izvrstno orožje in celo 3 topove? Pripoveduje se tudi, da imajo dosti denarja. Ne more biti dvombe, da je Anglež ves ta plamen podkuril, da bi Ruse oslabil in spravil v zadrego. Zato se sme smatrati ta mohamedanska vstaja v Bulgariji kot začetek

rusko-angleške vojske. Angleži bi pač radi druge za sebe v ogenj gonili, in ker jim Avstrija ni hotela te prijavnosti skazati, spomnili so se na Čerkese, sami pa bi najraje le od daleč gledali, in Rusijo denarno uničili s tem, da mora več let oborožena in na boj pripravljena ostati; pa Rusom bo končno potrpežljivost pošla, in napovedali bodo vojsko, ter Anglijo v Indiji prijeli.

Angleži se bahajo, da se zamorejo tri leta zapored vojskovati, pa tudi Rusija ne bo tako hitro onemogla, kakor si mislijo, ker sama pridelava vse, česar vojaki potrebujejo, hrano, obleko in orožje. Če ima Rusija en milijon vojakov na nogah, potem je še le vsak osemdeseti človek vojak, in 79 jih še vedno ostane doma pri delu, in se ni bati, da bi ostalo polje zanemarjeno, in da bi tovarne, železnice itd. ne mogle več redno naprej delati. Rusija živi sama ob sebi, živeža pridelava več, nego ga potrebuje, tedaj ga jej ni treba od drugodi kupovati; če so pa do sedaj mnogo obrtnijskih izdelkov vvažali, imela bo vojska in pomanjkanje kredita in denarja ta dobrotni nasledek, da bodo začeli vse take izdelke zdaj sami doma izdelovati, in se bo domača obrtnija povzdignila. Taka država se bankerota ne vstraši. Veliko slabše pa bi se znalo goditi Angležem, če zgubijo Indijo, in če jim rusko vojno brodovje vso kupčijo nemogočo stori. Kajti Angleška davno ne pridelava toliko živeža, kakor ga potrebuje njegovo primeroma mnogoštevilno prebivalstvo, in zato ona brez denarja in kredita res nič ne premore; gori omenjene zadrege pa bi na Angleškem prouzročile veliko

dragino, če ne celo lakote. Tedaj stoji pač Rusija bolj varno in bolj trdno, nego Anglija, in tisti, ki mislijo, da si bo Anglija v tej vojski nabrala kakih lavorik, motijo se močno; nasprotno jim zna biti ta boj pogubonosen tako, da si bodo lorda Beaconsfielda zapomnili za vse prihodnje čase.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. aprila.

Avstrijske dežele.

Adreso do presvitlega cesarja, sklenjeno od goriških Slovencev na shodih v Kviškem in Kobaridu, je v sredo, kakor se „Soči“ piše iz Trsta izročila deputacija društva „Sloge“ ces. namestniku tržaškemu, baronu Pino-tu. V deputaciji so bili društveni predsednik prof. Povše, odbornika Andrej Kocijančič in Jos. Mašera, pa gospodje Volerič, župan iz Kreda, Jonko, podžupan iz Bovca, Guntar, podžupan iz Števerjana, in Jakončič, župan iz Šmartnega. G. namestnik je deputacijo prav vljudno sprejel ter jej obljubil adreso nemudoma s prav toplim priporočilom poslati na najvišje mesto.

Cesarjevič Rudolf odide drugo polovico meseca maja v Prago, da se tam izuri v praktični vojaški službi. Stanovanje zanj v cesarski palači na Hradčinu se je že pripravilo in sicer v tistih sobah, ki so bile odločene ranjkemu nadvojvodu Franc Karelnu. Tudi nadvojvoda Friderih, ki je sedaj odšel k razstavi v Pariz, bo v ces. palači stanoval.

Ministerske konferencije so se pri-

Ponočen napad in zajetje.

(Dogodek iz mehikanske vojske.)

Ni davno, kar se je vrnil iz Mehike Michael Ape, rojen Žabničan (iz Žabnic na Koroškem). Pred 14 letmi se je bil podal tje kot prostovoljec v avstrijskem kerdelu s cesarjem Maksom; ondi je prenašal vse nezgode, osodnega podvzetja do katastrofe Queretarske 19. junija 1867. Po smrtni nesrečnega vladarja, o katerem govori vedno z globokim sočutjem in s pristrčnim spoštovanjem, ni se vrnil z drugimi tovarši v Evropo; volil je v Mehiki ostati in sreča mu je bila mila. Vedno marljiv si je pridobil primerno blagostanje v mestu Oahaki in spoštovanje svojih somestjanov; po zimi misli se zopet tje vrniti, tako so se mu priljubili ondodni kraji in prebivalci.

Ž njim se večkrat in rad pogovarjam, ker ume prav zanimivo pripovedovati homatije in vojskine dogodke za rajnega cesarja Maksa, pa tudi o tamošnjih družinskih in podnebnih razmerah, o cerkvenih in političnih upravah in vredbah, o ljudskih šegah po mestih in deželah. Pripoveduje tem lože, ker ga podperata bister um in dober spomin; povrh so se mu

dogodki prvih let, se ve da kaj živo vtisnili v sočutno srce.

Bral sem mu nektere odlomke iz knjižice Cesar Maks in Mehika iz leta 1868, da bi zvedel, kaj on sodi o njej. Potrdoval je in dopolnoval, kar se v nji nahaja resničnega, večkrat je pa tudi z glavo zmajal, kedar sva zadelava kakih neverjetnih reči. Zlasti se mu ne dopada, če se Indijancem in sploh Mehikanom očita grozovitost ali krvoločnost proti tujcem in pravi: Tudi nas so s tem strašili, pa pričal sem se večkrat, da temu ni tako. Našel sem med Indijani in Mehikani ljudi blagega srca, sočutne in usmiljene, naj bi bili le povsod taki. Pač pa je pritrtil temu, kar se v omenjeni knjižici str. 22 piše, da so cesarske vojake lastni vodniki pogostoma zaganjali v nepotrebne nevarščine. V dokaz mi je povedal ponočen dogodek, katerega tu podam, naj ga priobči „Slovenec“, ker se v njem omenja rojen Kranjec, o katerem morebiti še lastni sodniki niso še zvedeli, kako in kje je sklenil.

„Osmo kompanija, v katero sem bil vrstjen, pripoveduje M. A., je stala deloma v Tatlavki pod lieutenantom Bekešem, po rodu Ogrom, deloma po drugih krajih tiste okolice. Več ur

od tod in med visokimi gorami je mesto Sačapulko, kjer je stal republikanski general Juan Francesco Lucca, ki je imel pod svojim poveljem nekoliko tisuč domačih vojakov. Nášega častnika je srbelo po vojaški slavi in po odlikovanji, zato sklène nekega dne na lastno roko napasti mesto Sačapulko ter ga prisvojiti cesarju. 12. marca 1865 zjutraj reče svojim vojakom: „kdo zmed vas gre necoj z menoj v Sačapulko?“ Oddelek njegov je štel 53 mož, in vsi se mu pridružimo; nijeden ni hotel doma ostati. Bila je takrat ravno nedelja, ko se o treh popoldne napravimo na pot; nam se pridruži še 14 domačinov iz Tatlavke, ker so se Tatlavčanje močno potegovali za Maksa.

Jaz in še trije drugi smo marširali v prednji straži. Proti polnoči pridemo po neki soteski do hriba, v klanca pa zadenemo na zagrajo iz kamenja, ktera nam je zapirala pot. Precej naznanimo to svojemu častniku, ki je z ostalim krdelom nekoliko za nami korakal, in ta nam veli, naj prelezemo ograjo in potem naj stopamo tiho in previdno naprej. Kakih petdeset stopinj dalje zapazimo ob robu klanca republikanskega stražnika; bila je namreč polna

čele 27. t. m. in se imajo danes končati, ker se hočejo ogerski ministri že danes zopet vrniti v Budapešt. Vradni listi trdijo, da bodo obravnave o novi pogodbi do konca meseca maja dovršene, drugi navadno prav dobro poudarjeni listi pa prerokujejo, da se obravnave ne bodo vršile tako gladko, kakor vradni listi mislijo, ker Madjari nočejo prav nič odjenjati, naši pa nič več primakniti ne morejo, ker so se že itak Madjarom preveč vdali. Ni tedaj upanja, da bi bila pogodba dovršena do 15. junija, s katerim preteče volitvena doba ogerskega zbora. Dopisnik „Politike“ sodi, da je le to dvoje mogoče: Ali bode krona segla v obravnave posluživši se svoje pravice, in potem se začasno za 2 leti podaljša dosedanja pogodba, ali pa bodo z novimi obravnavami toliko časa čakali, da se na Ogorskem snide novi državni zbor in v tem primerljeju bi tudi dunajskemu državnemu zboru odklenkalo.

O Bosni in Hercegovini začelo se je zopet pisariti po novinah in „N. fr. Presse“ za trdno poroča, da je Avstrija od Turčije zahtevala dovoljenja zasesti te dve deželi. Prvi je to poročal turški list „Bassiret“, ki je rekel, da se Avstrija sklicuje na 200.000 beguncev, ki ji prizadevajo silno velike stroške in jih je treba zaradi tega spraviti nazaj v njihovo domovino. „Pest. Loyd“ je pa vradno temu oporekal, češ, da je to, kar piše „Bassiret“, deloma prezgodaj dano med svet, deloma pa izmišljeno. Toda dopisnik „N. fr. Presse“ trdi, da je o tej reči natančneje poveljeval in se prepričal, da je Avstrija od Turčije res zahtevala omenjenega dovoljenja iz teh-le vzrokov: 1. Bosniskim beguncem je treba doma varovati življenje in premoženje, kar zamore storiti le avstrijska vojna; 2. ker angleško brodovje biva v okolici carigradski, 3. Avstrija bode Turčiji na korist posredovala pri Rusiji in skušala doseči premembo Sanstefanskega miru. Turška vlada, pravi dopisnik, je bila jako osupnjena in se ni hotela podati v natančnejši razgovor o tem, kar je grof Andrassy od nje zahteval. Pomenljivo je tudi to, da je avstrijski poročnik grof Zichy v tem važnem trenutku zapustil Carigrad ter se podal k ženitovanju svojega sina v Budapešt.

Važna se nam zdi razun tega še novica „Deut. Ztg.“, ki piše, da Avstrija ne bo

ostala nevtralna, če se prične vojska med Rusijo in Anglijo, ampak da bode po prvem strelu zasela Bosno, Hercegovino in Albanijo, ter v posebnem oklicu izrazila svoje sočutje za slovanske koristi. (Da bi Avstrija le tudi res dejansko pokazala svoje zanimanje za slovanske koristi. Vradna „Bohemija“ pa piše, da Avstrija v boju med Rusijo in Anglijo ostane nevtralna, kar je res glede na naše notranje razmere najpametnejše.

Sodnijsko preiskavo zaradi glasovite brošure „Lasser genannt Auersperg“ je deželni sodnik Scharrer dovršil in državno pravdnštvo bode imelo sedaj staviti svoje predloge.

Vnanje države.

Rusi zbirajo precej vojakov med kraji Silveri in Rodosto. Tudi silno vtrdujejo Rusčuk. — Veliki knez Nikolaj je turški vladi poslal pismo, v katerem jo dela odgovorno za vstanek v Bulgariji ter ji žuga z ostrimi naredbami, če Turčija v določenem času vstanka ne zaduši. Turčija je odposlala posebno komisijo, ktera bode v zvezi z Rusi poskusila zadušiti vstanek, ki se čedalje bolj razširja in vznemirja ruske vojake. Turški komisarji so Tefvik paša, Vasa Efendi in Samih paša, ruska pa generala Nepokojčiski in Skobeljev (sin). 22. t. m. bil je zopet boj med ruskimi vojaki in vstajniki. General Totleben je došel v San Štefano in bode danes pri vojaških vajah imel višje poveljništvo. Veliki knez ga bode neki tudi predstavil sultanu. — Lasi, katerih je okoli 15000 v batumski okolici, se upirajo zedinjenju z Rusijo in se hočejo Rusom pri vходу v Batum zoprstavititi. Pa se bodo že še pomirili, preden ta peščica prične brezvspešen boj z rusko vojno.

Angleži oborožujejo brodovje, 20 ladij, ki je odmenjeno za vzhodno morje, če se prične vojska z Rusijo. — Višji poveljnik vojvoda Cambrige se rezervistom v nekem ukazu zahvaljuje v imenu kraljice, da so se tako radovoljno zbrali.

Srbska vlada namerava domu poklicati vse vojaški službi podvržene Srbe, ki bivajo v vnanjih deželah.

V Rimu izhajoči „Osservatore Romano“ pravi, da ni res, kar je poročal neki dunajski list, da je papež ubogim duhovnom na Po-

znanskem daroval en milijon frankov. „Slovenec“ je bil prinesel tudi to poročilo, a zdelo se nam je koj brez ozira na sedanji nepremožni stan papežev neverjetno že zaradi tega, ker se listi celo v vsoti niso vjemali.

Iz Venezuele v južni Ameriki se poroča, da je starašinstvo sklenilo kupčijskim ladijam zopet odpreti ladjišči Maracaibo in Coro.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 25. aprila. (Cerkvena slovesnost.) Prišedši iz Šmarjete naj povem, kaka slovesnost se je vršila tam na veliki pondeljek. Kronali so podobo Matere božje z Jezusom v naročji. Taka slovesnost se je že vršila v Lurdu, na Tirolskem, v Dalmaciji in ta dan tudi v Šmarjeti, kolikor moč slovesno. Že prejšnji večer se je javljalo veselje faranov s tem, da so krog osme ure prižgali krese po vseh hribih na okrog. To je bil krasen pogled, ker kresov je bilo blizu petinštirideset, med tem se je razlegalo zvonjenje prelepo ubranih farnih zvonov in pri podružnicah ter strel. Šmarješka vas je bila okusno razsvitljena. — Drugi dan je prihajalo neštivilno ljudi ter zbralo se je šestnajst duhovnikov od blizu in daleč. Ob desetih se je pričela slovesnost s pridigo, katero je imel novomeški č. g. vikar. V prekrasnem govoru je naštel lepe čednosti, s katerimi naj posamezni stanovi okinčajo Mariji duhovno krono.

Slovesno sv. mašo so služili Semški gosp. dekan Aleš. Po maši smo se podali pred cerkev, kjer je na vzvišenem mestu stala Marijina podoba in spredej blazinica s kronama. Č. g. kanonik Vovk so blagoslovili kroni, in potem so se farani vvrstili, ter v procesiji pomaknili iz vasi. Najprej fantje in možje s štirimi banderi, potem šolarji in šolarice s šolskim banderom; dalje je nesla gospodična iz Kleveške grajščine blazinico s kronama, njej pak so sledile vse dekleta iz fare z venci na glavi; ena tropa je belo oblečena, druga rudeče, tretja modro; pred vsakim oddelkom pa so nesle štiri dekleta zastave, katerih je bilo vkup štirinajst. Sledile so štiri dekleta s podobo Matere božje, za njimi pevke, duhovščina, žene. Med potjo so se pele litanije M. B. Lepo je bilo

luna in bajonet se je lesketal v mesečnem svitu. Blizo stražnika zagledamo pod drevesom temno koč, v kateri je bila ostala straža. Moj tovarš Radl gre nazaj častniku poročati in ta ukaže: „Merite vsi štirje in strelite na straže.“ Naše puške poknejo vse kmalu in republikanski stražnik se zvali na tla. Iz koč pa prihrumi kakih 15 vojakov, ki nas zmerjajo: Caragos, Cadrones, in se pozgubijo za klanecem. Bilo je o polnoči.

Le malo časa se pomudimo vrh klanca, potem jo vderemo zopet naprej po cesti proti Sačapulki. Ko pa pridemo na uno stran klanca, slišimo že zvonjenje iz mesta in vojaško trobenje. Molče se pomikamo proti mestu, v njem je bilo vse popolnoma tiho in mirno, kakor da v njem ni žive duše. Sredi tržišča obstojimo, odložimo svojo prtljago, puške denemo v piramide in se postavimo v krog okoli svojega poveljnika; ta pogleda na svojo žepno uro, ktera je kazala ravno dve po polnoči. Blizo pol ure postojimo, kar se naenkrat zaslisi pok in tisti trenutek se ranjen zgrudi na tla vojak iz našega krdela, rojen Kranjec, pisal se je Terček; krogla ga je zadela v bedro. Kmalu začnejo na nas streljati od vseh strani. V tem osodepolnem položaji se pokaže

naš poveljnik pogumnega in previdnega vojaka; on nam zakliče: „Vojaci! ne zgubite srca; prederimo jo na tisto stran, koder smo prišli.“ In vzeli smo ranjenega tovarša in ga nesli seboj.

Ko pridemo do klanca, hočemo se nekoliko odpočiti in vode poiskati, kajti žejni smo bili vsi, narveč pa je prosil vode ranjeni Terček; jelo se je že daniti, ker je bilo že po štirih zjutraj. Med tem ko vode iščemo in do omenjene kamnjene ograje pridemo, vidimo, da so nas republikanci od vseh strani zajeli, — kar iz zemlje so vrel. Precej se zberemo na prostem prostoru, da bi se branili moško, in svojo kožo drago prodali, kolikor bi mogli. Mi streljamo, pehamo, pobijamo, kar narveč moremo, a nas je bila le peščica, ktero je sovražnikova truma kmalo zadušila. Na malem prostorčku blizo mene je bilo 7 mrtvih in mnogo ranjenih; častnik Bekeš je imel tri rane, meni je bila noga med gležnji prestreljena, pa še sem se branil z bajonetom, dokler sem mogel. Sila je bila že huda, lieutenant vzame mrtvemu vojaku puško in nam veli, kdor še more hoditi, le za menoj, morebiti se nam še posreči predreti. Kmalu dobi še 4 rane in potem nam zakliče: „Vdajmo se, druge pomoči ni več za

nas.“ Republikanci precej prenehajo streljati; od vsega krdela je bilo 40 mrtvih, 13 pa ranjenih; od domačih, ki so nas spremljali, jih je padlo 9, 5 pa jih je bilo ranjenih

Mehikanci poberejo nas ranjene, nas nesejo nazaj v mesto Sačapulko na tržišče, kjer je stanoval republikanski general, ter položijo v lopo pred šolo. Le črt ure ondi ležimo, pa to so bili mučevni trenutki, ker nihče ni vedel, kaj ga čaka. Naš častnik, čeravno hudo in večkrat ranjen, nas tolaži. Potem pride sam general Lucca s svojim adjutantom, stopi k častniku na tleh ležečemu, mu roko poda in mu prijazno reče po španjsko: „Prijetelj! bodite mi pozdravljeni; hudo se je vam godilo, a čemu ste prišli v te kraje, vendar ne bojte se niti za se, niti za svoje ljudi.“ Ravno tako prijazno poda vsakemu ranjencu roko; ranjenih Mehikancev, ki so bili z nami pa še pogledal ni. S svojim adjutantom gre v šolo in pisala sta kake pol ure. Med tem jamejo sredi tržišča kopati jamo in pred jamo postavijo križ brez sv. martre. Kedar je bilo to dovršeno, pride general vun iz šole, ukaže ranjene Tatlavčane vkup postaviti, trije so mogli še sami stati, dva zavoljo ran nista mogla hoditi. Po-bočnik jim naznani, da bodo ustreljeni zaradi

viditi krasno procesijo po polji z različnimi zastavami. Slovesnost je povzdigovalo petje, zvonjenje in strel. Ljudstva je bilo gotovo do štiri tisuč.

Vrnivši se pred cerkev, vzeli so g. kanonik kroni v svoji roki, ter so nju z milo prosečimi besedami v imenu cele fare darovali in položili na glavo Marijine in Jezusove podobe. Duhovniki so zapeli „Magnifikat.“ — Prenesli so podobo v cerkev do velicega oltarja, zapeli „Te Deum“ in slovesnost je bila končana. Srebrni, pozlačeni kroni ste darilo faranov; Marijina krona v prvi vrsti dar žen, Jezusova dar deklet; biseri dar otrok. Delo ljubljanskega pasarja Šr. pa ni kaj imenitno, okusa manjka, pa tudi finejšega dela. Podoba stoji zdaj v stranskem oltarju pod misijonskim križem. Ta oltarček, ki je privilegirani, spominjal bode farane milosti sv. misijona, kakor tudi nenavadne slovesnosti Marijinega kronanja. Cerkev je s cementnimi ploščami na novo potlakana, ter živo priča, da je čast. g. župnik Volčič vnet za lepoto božjega hrama, v katerem svojim faranom veliko duhovnega veselja pripravlja. Naj mi čast. gospod ne zameri; čast komur čast!

Iz Vipolž na Goriškem, 26. aprila. (Viva Italija! — Tatvinstvo. — Veliki cipresi.) V Korminu se prav pogostoma iz kakega skrivnega kota slišijo glasovi „viva — živila — Italia!“ Velikonočni ponedeljek pa so zasačili ljudje grede od službe božje nekoga takega kričača iz nižjih stanov, ter ga obdali od vseh strani in ga v svoji sredi vodili gori in doli po trgu. In kadar je kdo izmed navzočih zahteval, moral je zakričati: „Viva — živila — Avstria, evviva Francesco Giuseppe — in živio Franc Jožef!“ To je bila zanj in italijančiče najprimernejša kazen, in noben si ni upal rešiti ga iz hude zadrege, v katero je bil po svojem lahonskem kričanju prišel. Tudi med Lahi se tedaj najdejo dobri avstrijski državljani, kakor smo mi Slovenci ob meji italijanski.

Tatvine se pri nas tako hudo množé, da ne vemo, kaj bomo počeli, če se predrzni tatinski družbi že skoraj ne pride na sled. Nedavno so v Vipolžah tatje pokradili slanine,

kruha, tobaka, smodek in vina. Ne dolgo potem so v dveh sosednjih občinah vlomili skozi okna in predri zid ter pobrali vse, kar jim je prišlo v roke. Predrzneži so celo prišli z vozom, da so odpeljali, kar niso mogli nesti na plečih, zlasti sodčke z vinom in žganjem. Velikonočni ponedeljek so v Biljani v farni cerkvi že v mraku našli od znotraj zaprtega 17letnega tatu, ki je hotel cerkvene reči pokrasti. Prijeli so ga in zvezali ter peljali k g. župniku, kjer so ga vprašali, je li sam, ali ima kaj tovaršije; odgovoril je, da so ga drugi k temu napeljali. Ravno isto noč so v Kozani vlomili v krčmo in tobaško prodajalnico Jožefa Knaliča, ter mu pobrali klobase, tobak in smodke. Na Brdih ste sicer dve žandarmerijski postaji, in žandarji zmerom okoli hodijo, vendar pa pretekani tatvinski družbi ne morejo priti na sled. Županje, občinski zastopniki! Kje ste? Ne slišite nič vi drugi, ki vam lomijo okna, predirajo zidove in proč nosijo slanino in klobase? Tudi vi pridete na vrsto, če pojde tako naprej, in klicali boste žandarje, da pridejo pogledat vaše zlomljena okna in predre zidove. Naši briški županje in svetovalci imajo večkrat kakšno sejo, toda nihče se ne domisli, da bi bilo dobro in potrebno vpeljati ponočne čuvaje, ki bi bili edini zmožni na sled priti tisti skrivni tatinski družbi, ki razsaja po naših Brdih.

Tukaj v Vipolžah pri starem gradu, nekdanj od Benečanov s krogli razbitem, ste dve cipresi, katerih ena meri 7 metrov širivosti, ena pa 6 metrov. Tako velike ciprese se ne najdejo kmalo kje.

Iz Kropce, 25. aprila. (Nesreča. — Čitalnica.) Nesreča nikdar ne miruje; ta skušeni izrek potrdil se je tudi pri nas. Sinoči, na sv. Jurja večer, utonil je tukaj neki ključarski mojster, jako razumen in izurjen delavec. Menda se ga je bil preveč nasrkal, in temna noč, pa nevarni most, — ali marveč brv, ste krivi njegove žalostne osode. Naj bi se toraj nekoliko bolj skrbelo za srenjska pota ob vodi in bregovih. Deset dni prej bi bil pa kmalo utonil neki otrok, če bi ne bil neki mož po naključju ravno memo prišel in otroka izlekel iz vode in nekaj prej tudi še neko dekletko

pri 12 letih. Tolažimo se, da bo zdaj komisija k temu kaj storila in vsaj določila, kedo da ima kaj preskrbeti, ali dotični hišni posestniki, ali pa srenjski zastop.

Naj pri tej priliki omenim, da se je pri nas ustanovila čitalnica, katero nam je osnoval neki rojak v Gradcu, kojemu naj bo izrečena javno čast in slava. Pa društvo je žalibog komaj oživelo, in že ima toliko nasprotnikov, da je žalostno. Res se jih je v začetku vpisalo 60 udov, kakor nekdo poroča v „Sl. Narodu“, toda začasni predsednik jih je precej 30 izbrisal, ker so se bili menda s tem namenom vpisali, da bi spletke delali, ter tolikanj zaželjeno čitalnico osramotili, in čitalnico narodnjakom vzeli iz rok. Da ti ljudje vpisavši se v Čitalnico niso imeli pravega namena, kaže najbolje to, ker jih je pri društvu mnogo vpisanih, ki še brati ne znajo. Pa skušeni predsednik je dobro previdel, kaj da iz te družbe izvira, in izrekamo mu zato najtoplejšo zahvalo, ter pripoznavamo, da je prav ravnal, in mu želimo, da bi tudi za naprej neprestrašeno čuval nad svojimi ovčicami kakor nekdanj, ko je še sam županoval nad njimi.

Domače novice.

V Ljubljani, 30. aprila.

(Vincencijeva družba) imela je 28. t. m. v Alojznici občni zbor, kterege se se vdeležili tudi veleč. knez in škof z nekterimi kanoniki. Obširneje poročilo o delovanju te jako koristne družbe, ki zasluži vsestranske podpore, prinesemo pozneje.

(Deželnemu predsedniku na čast) je strelno društvo 28. t. m. na svojem strelišču pod Rožnikom napravilo slovesno streljanje, katero je bilo tija privabilo mnogo občinstva iz Ljubljane, ki se je med godbo vojaško prav dobro zabavalo. Okoli štirih je tje prišel g. Kalina, ki je tudi pristopil k društvu rekši, da upa na Kranjskem pravo zadeti, če tudi ni strelec.

(Sirotišnica za deklice) se bode v Ljubljani že skoraj ustanovila. Veleč. knez in škof so pri občnem zboru Vincencijeve družbe 28. t. m. namreč naznanili, da so Lichtenthurnovo hišo na Poljanah izročili v last usmiljenim sestram, da tam napravijo omenjeno si-

izdajavstva ker so svojo domovino tujcem izdali in ž njimi proti domačim se vojevali. General pa stopi k nam ter nas vpraša, je li kdo med nami, ki laški ume? Jaz sam sem znal laški torej mi reče v svojem t. j. v španjskem jeziku, kterege sem pa že umel: „No, vedite vi, in vaši tovarši in vaš poveljnik, da bodo ti Mehikanci ustreljeni, ker so izdajalci; vi pa ne, ker niste izdajalci.“

Ubogim mehikanskim tovaršem dovoli general še pičle pol ure odloga, da se pripravijo na smrt; potem jih peljejo k jami in jih na dano znamenje od zadej postrelijo in precej zagrebejo. K nam pa pride okoli 20 indijanskih žen, da bi nam postregle in priskrbele pijače in jedi. Donašale so nam juhe, pečene kuretine in kar so vedele in znale, tudi kmetje nas obsujejo in ogledujejo, zdravnik pa nam rane obveže, kroglje iz ran potegne, kjer je bilo mogoče. Čez 4 dni nas preiščejo, in tiste, ktere so mogli, so poslali v zameno v cesarsko bolnišnico v Tulancingo, trije smo pa ostali: jaz, Terček in neki Kobenec, tudi rojen Slovenec. Ker v Sačapulki ni bilo za nas primerne stanovanja, nas v nosilih prenesejo v drugo mesto, še globokeje med gorami, kjer so bile tudi boljše zdravniške moči, v Tetelo del oro, kjer je poveljeval general Juan Nepomuzeno Mender, po rodu Indijanec, pajazen in olikan

gospod. Dva dni ostanemo v ondotni kasarni, potem nas obišče general in vpraša, ali umemo laški? Adjutant mu pove, da jaz znam laški. General pa se obrne k zdravniku in mu reče: Tu ni bivanja za te ljudi; oni niso vajeni na tleh ležati kakor naši Indijanci, spravite jih v moje stanovišče. Prenesejo nas tedaj v čedno, prostorno sobano in vsak dobi svojo posteljo, zdravnik doktor Esperon nas vsak dan obiskuje, general pa nam pošilja jedi in celo francoska vina, ktera so ondi zelo draga. V tej hiši sem imel priliko v španjščini se vaditi, ker so nas obiskovale generalove hčere in drugi ljudje. V tej hiši ostanemo do 15. junija

14. junija pride general in nam naznani: „Jutri pridejo Avstrijanci, tako mi je sporočil moj ogleduh. Ker mesto ni vtrjeno in se braniti ne da, moram ga zapustiti in s svojimi krdeli se še dalej med gorovje umakniti. Prej ko ne bodo moje poslopje narprej naskočili, zato za vas tukaj ni dosti varno, preskrbel sem vam zavetnejši bivališče v trgovski hiši vdove Kormone Lopez.“ Jaz sem se bil že toliko okrepil, da sem po bergljah sam šel v odkazano nam hišo, unadva so nesli. Pred večerom nas general še enkrat obišče, podari vsakemu po 12 tolarjev, potem pa pristavi: „Jutri do 8. ure utegnejo, priti Avstrijanci. Po-
vejte svojim tovaršem, da nismo takošni bar-

bari, kakor nas razupijejo.“ Vsakemu poda še roko za slovo in nam vošči lahko noč. Terček je bil tisti dan zelo vesel.

Drugo jutro proti 9. uri pridejo res Avstrijanci; ž njimi major knez Ghika, in prijazni stotnik della Sala s pešci, ž njimi še oddelek domače cesarske kavalerije iz Čignaguape. Jaz se postavim s svojimi bergljami pred vežina vrata in čakam naših, in ko pridejo sporočim stotniku, da sta v tej hiši še dva cesarska ranjenca.

Precej jih obišče in zapove, da se vsi trije prepeljemo v bolnišnico v Tulancingo. — Ubogemu Terčku preseljenje ni dobro delo. V Teteli se mu je rana že lepo celila, in bilo je upati, da bo še ozdravel, v Tulancingu se pa kmalu prikaže prisad in v 15 dneh so ga nesli na pokopališče. Kobenec je prišel pozneje v hišo za onemogle vojake v Mehiko, kjer je tudi zamrl, pa še le za cesarjem Maksom.

Meni pa se je rana na nogi popolnoma in dobro zacelila, kmalu sem bil spet pri svoji kompaniji v Puebli.

To prijazno, ljudomilo ravnanje Mehikancev do ranjenih avstrijskih vojakov zasluži, da se priobči, in to je bil namen teh vrstic. Takih dogodkov mi je M. A. še več pravil, in sploh hvali sočutnost in vlijudnost ondotnih ljudi.

L. F. iz Žabnice.

rotišnico. Ranjki posestniki ste bile v svoji oporoki hišo odločile za gospé dobrega pastirja, ki se pečajo z boljšanjem padlih žensk in deloma tudi z odgojo sirot, toda s pristavkom, da imajo knez in škof pravico hišo obrniti za kak drug blag namen, če gospe dobrega pastirja v enem letu ne pridejo sim in ne prevzamejo posestva. To se je zdaj res tudi zgodilo, in gotovo bi ne bili mogli hiše odločiti za boljši namen, kakor za sirotišnico. Naj bi se že skoraj tudi za dečke napravil enak vstav, kar bi bilo tem lože, ker ima mesto že precejšnje v ta namen odločeno premoženje, ki se bode gotovo bolje obrnilo, če se napravi sirotišnica, kjer bodo sirote preskrbljene z vsim kakor pa če se oddajajo samo vstanove ali štipendije zapuščenim otrokom.

(Slovensko gledališče) „Hči polkova“, to je igrice, kakoršnih želimo in potrebujemo; mora se vsakemu dopasti. Beneficijantovka gospa Odijeva je izvrstno igrala in dobro pela, ter je bila po občinstvu večkrat z velikim navdušenjem pohvaljena. Gosp. Kocelj je starega feldvebelna mojstersko naredil. Gospica Mantetova, in gospodje Jeločnik, Trnovec in Blejec so pripomogli k dobremu vspehu. Ker je igra tako mična in ogrevajoča, bilo je občinstvo vedno pri dobri volji, ter je igralca za igralcem z živahnim ploskom pozdravljajo. Tudi zbori so se precizno peli. Vse je bilo nekako animirano, še gledališki godci so bili slišati, kakor iz navadne flegme dviženi. — Ljudi ni bilo premnogo, pa ti so se gotovo vsi dobro zabavali.

(Seje mestnega odbora 26. t. m.) se je z županom vdeležilo 29 odbornikov. Župan prebere pismo, v katerem novi deželni predsednik naznanja, da je 23. t. m. prevzel vodstvo dežele kranjske. Volitve za mestni odbor se potrdijo. Mestnemu učitelju g. Mateju Močniku se dovoli enoglasno druga petletna priklada letnih 60 gl. Protestantovski šoli se dovoli dosedanja podpora 150 gl. tudi za to leto; enako se potrdi dosedanja nagrada učiteljem na obrtniški šoli. Gledé kolezijskega mlina se sklene, da se nakupi za 9600 gl. za napravo mestne kopeli, potem pa vsako leto naredi nekoliko novih naprav, da bo kopel v nekaterih letih popolnoma dovršena. Narodni odborniki so bili nasvetovali, da naj se zaradi slabih denarnih razmer mestne kase naprava lastnega mestnega kopališča še odloži, ker privatna kopališča zadostujejo. Pa predlog ta ni obveljal, ker je zanj glasovalo samo 10 narodnih odbornikov.

(Trpljenje Kristusovo) se bode v mimičnih podobah predstavljalo v tukajšnjem gledališču od udov mestnega gledališča celovškega. Podobe vredeje po najizvrstnejših mojstrih g. Ludvik D a t s c h. Prva predstava bo v sredo ali četrtek; cena ostane, kakor navadno pri gledišču, in se vstopnice dobivajo od 10—12. in od 3—5. in ob 7. uri pri kasi; predstave se začno ob 8, in se končajo ob 10. uri.

Razne reči.

— Duhovske preme mbe v ljubljanski škofiji: Č. g. A Žlogar pride iz Mokronoga za kaplana k sv. Jakobu v Ljubljano; č. g. Janez Golob iz Dol v Mokronog, č. g. Leop. Lotrič pa iz Žuženberka v Dobropolje.

— Iz Krške škofije: Knezo-škofijska svetovalca sta imenovana: č. g. Reichman Sim., fajmošter v Selih, in č. g. Puhar Viktor. fajm. v Libeličah. — Č. g. Eichholzer Alb., fajm. v Ločah, je dobil faro Globasnico, in č. g. Aleš Lovr. fajm. na Pečnici, faro Vetrinje. —

Č. g. Jamnik Jan., kaplan v Sovodji, pride za provizorja v št. Peter v Kačji dolini, in na njegovo mesto č. g. Ganglmayer Jož., za kaplana v Sovodje. — Č. g. Knaflič Jakob, kaplan v št. Jakobu, pride za provizorja v Pečnico in bode oskrboval faro v Ločah. — Č. g. Sirnik Jan. je prestavljen iz Tinj za kaplana v Terg.

— † Veleč. g. Franc Praš, stolni prošt v Gradcu, je umrl v 97. letu svoje starosti. Bil je najstarejši duhoven na Štajarskem in morda v celi Avstriji. R. L. P.

— † Jaroslav Čermak, izvrstni slikar, čigar življenje je bilo nedavno v „Slovincu“ popisano, je po kratki bolezni 24. t. m. 47. letu svoje starosti v Parizu umrl; v svojem občevanju piše „Rep. Fr.“, je bil jako ljubeznjiv, bogato obdarovan in olikan ter prešinjen od najplemenitejših čutov, kar pričajo najbolj njegova volila za dobrotelne in človekoljubne naprave.

— Politično društvo „Edinost“ v Trstu ima v nedeljo, 5. maja, ob 4. uri popoldne v dvorani g. Ivan Sancina v Skednji XVIII. občni zbor. Dnevni red: 1. Branje in potrjenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Prošnja do vlade, da ne bi potrdila postave v povikšanje davkov. 3. Prenaredba nekterih točk društvenih pravil. 4. Posamezni nasveti in predlogi gg. udov. Vljudno so povabljeni vsi čestiti udje, naj se obilno vdeleže.

— Enorazredna šola s 450 gl. učiteljske letne plače se z dovoljenjem deželnega odbora napravi na Jesenicah pri Krškem.

— Služba kancelista pri okr. sodnji v Metliki je do 20. maja razpisana. Notar v Vipavi je postal dr. Fr. Vok, bivši notar Höchtl v Ljutomeru, ki je prejšnji čas služboval tudi v Idriji, je pa zaradi prestopkov zgubil službo.

— Dva nova lista. V Dubrovniku prične prvega majnika izhajati nov časnik „Slovinac“, ker se je dokaj naročnikov oglasilo; v Vukovaru pa 11. majnika tednik „Sriemski Hrvat“ (na leto stane 5 gl.), ki ga izdajati hoče pod vredništvom odvetnika gosp. Drag. Alta katoliško-hrvatska tiskovna zadruga v Vukovaru. Ker se obema kaže hvalec namen, želimo i obema najboljšega vspeha.

— To vam je prava domorodkinja. V sloveči rodbini Koturovi je materi vdovi umrl one dni ljubljani sin Dušan, kateri je navdušen narodnjak domovini koristiti hotel na javnem in književnem polju in se v to res marljivo pripravljaj. Nedopovedljivo užaljena mati Auka, tašča vrlega Ivana Vončine, premežna, je pa po tem na spominj premilega ranjkega sina poslala rektorju vseučiliškemu kosti Vojnoviču v Zagrebu 5400 forintov, naj jih razdeli in naloži takole: 2500 gl. društvu Matice Hrvatske; 2500 društvu svet. Jerolima za izdavanje dobrih ljudskih knjig; 2000 jugoslovenski akademiji za Strosmajerjevo slikovno galerijo; 800 občni stipendijalni zakladi vseučilišča Franja Josipa I; 200 društvu za podporo ubogih pravnikov; 200 društvu Hrvatski Dom in 200 gl. društvu Hrvatska Lira. — Razun že omenjenih družtev obdarovala je tudi „Hrvatski Sokol“ v Zagrebu z 200 gl. —

— Zabavnika „Alte und Neue Welt“ prišel je na svitlo že 11. snopič, ki obsega: Graf Johann von Wertheim. Ballade von Alexander Kaufmann. Natalie. Dem Holländischen nacherzählt von Leo von Heemstede. Feldmarschal Radetzky. Lebensskizze eines österreichischen Helden. Von Reinhold Baumstark. Bewegte Tage. Jugenderinnerungen einer alten Frau. Mitgetheilt von Theodor

Berthold. Bilder aus der Chemie der Küche. Von C. A. Rhenanus. Winters Schlaf. Gedicht von A. v. H. Die römischen Katakomben nach ihrer technischen Seite. Von Friedrich Schneider. Vier Kriegsleute. Gedicht von F. Hilarius. Leo XIII. Von G. Schmid von Grünek. Die Schwalben. Gedicht von M. Oechsner. Die Krönung Mariä im Münster zu Freiburg. Trau, schau, wem! Lebende Bilder. Von Elisabeth Baronin Grotthuss. Allerlei: Unsere Bilder. — Nochmals die Prophezeiung des hl. Malachias. Otto der Grosse und Thankmar. Vertrauliche Correspondenz. Ein schönes Wort des Papstes Pius IX. über Geschichtschreibung. — Leutseligkeit Pius' IX. — Höhlenbewohner. — Auflösung des Räthsel in Nr. 24. — Charade.

Podobe pa so: Graf Johann von Wertheim. Originalzeichnung von Paul Wagner. — Ein Husarenstückchen. Nach dem Gemälde von Professor A. Wagner. Schlussvignette. — Beim Thierarzt. Originalzeichnung von F. Sonderland. — Winters Schlaf. — Der Fossor Diogenes. — Fossor mit Grubenlicht und Fossor bei der Arbeit. — Otto der Grosse vor der Leiche seines Bruders Thankmar. Nach dem Gemälde von Professor A. Baur. — Leo XIII. — Mar.ä Krönung. Von Ludwig Seitz. — Schlussvignette. — Ueb' immer Treu' und Redlichkeit. Nach dem Gemälde von Bruck-Lajos. — Vsako leto izide 18. t. j. vsake 3 tedne 1 snopič, s krasno oljnato premijo „sv. družina“ in se zamore po 24 kr. snopič naročiti pri vsakem kujigarji, ali pa tudi naravnost pri poštab.

Eksekutivne dražbe.

1. maja: 3. Preve iz Dolenje Slivnice v Logatcu. 3. Cvajer na Brdu. Vindišar iz Stražiš v Kranji. 2. Avsee iz Podlaga, 2. Krašovec iz Vrhniče, 3. Benčina iz Staroga trga, vsi v Ložu. 2. Meše iz Zapotoka, 2. Javornik iz Male stare vasi, oba v Ljubljani. 2. Wolf iz Zbure v Mokronogu.

2. maja: 3. Selan iz Notranje gorice, v Ljubljani. 3. Stopar iz Zapog v Kranji. 2. Železnik iz Gorenje Košane, 2. Sabec iz Sele, 2. Žnidaršič iz Buji, 2. Žele iz Trnja, vsi v Postojni. 2. Andoljšek iz Kompolj, 1. Gilač iz Bruhane vasi, 1. Pugel iz Podgore, 1. Žnidaršič s Ceste, vsi v Lašičah. 1. Čerček iz Hrastja v Novem mestu. 2. Jeršin iz Gabrovšice v Zatični.

Loterijske številke 27. aprila.

Na Dunaju: 74, 4, 14, 17, 6.
V Gradcu: 62, 83, 25, 81, 21.

Najprimernejše darilce

za

pridne otroke

ste povesti:

1. **Hanani, ali zadnji dnevi Jeruzalema,** in

2. **Zadnji dnevi Ogleja.**

Knjižici obsegate okoli 180 strani in se dobivate mehko vezani po 30 kr. pri opravištvu „Slovenca“, ki po želji preskrbi tudi ličneje vezanje. Kdor jih naroči deset, dobi eno knjižico po vrhu. (4)

Najnovejša in najizvrstnejša podoba papeža

Leona XIII.

oljnotis, v veliki obliki, 68 cent. visoka in 57 cent. široka, v krasnem pravem pozlačenem okviru se dobiva po 15 gl. (ki se zamorejo plačati tudi v treh mesečnih obrokov) pri

Karl Till-u,

(9) knjigarna in prodajalnica umotvorov, muzikalij in papirja v Ljubljani.